

Sammanställning av andra bidrag än 1:12 för en bättre havs- och vattenmiljö till webben

Andra bidrag för en bättre havs- och vattenmiljö

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för anslaget Åtgärder för havs- och vattenmiljö. Men det finns flera andra bidrag som stödjer åtgärder för en bättre vattenmiljö, och här har vi sammanställt de bidrag som finns att söka och var man hittar mer detaljerad information. Syftet med sammanställningen är att underlätta för länsstyrelser, kommuner, vattenråd, privatpersoner och andra aktörer som vill arbeta aktivt med vattenvård, åtgärder och restaurering.

Generellt gäller att EU-medel kan kombineras med andra medel såsom statliga eller kommunala medel. Men vanligtvis kan inte olika statliga medel kombineras med varandra. Vänd er till ansvarig myndighet för besked om vad som gäller.

I vänstermenyn ser du olika bidrag. Kom gärna med förslag på kompletteringar och förbättringar av denna sammanställning!

Gör kontaktpersonruta till höger enligt nya webbmallen:

Thomas Johansson, enhetschef. 010-698 6019

Lokala naturvårdsprojekt – LONA

Naturvårdsverket ansvarar för den lokala naturvårdssatsningen (LONA). Syftet är att stimulera kommunernas och ideella föreningars långsiktiga naturvårdsengagemang. Nyckelord för satsningen är naturvårdsnytta, lokala initiativ och lokal drivkraft, friluftsliv, samverkan och partnerskap, folkhälsa, tätortsnära natur och tillgång till denna.

Sökande: Kommuner och intresseorganisationer. Kommuner kan ansöka om LONA-bidrag, men även intresseorganisationer kan anmäla projekt. Projekten genomförs antingen i kommunens egen regi eller av en lokal aktör som tecknat avtal med kommunen. Det är alltid kommunen som är ansvarig, från ansökan fram till slutrapportering. Naturvårdsverket fördelar årligen medel till länsstyrelserna som beslutar om bidrag till kommunerna. Kommunen ansöker hos länsstyrelsen i det län projektet i huvudsak ska bedrivas.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder: kunskapsuppbyggnad, framtagande av underlag, till exempel kommunala naturvårdsprogram, områdesskydd, vård och förvaltning av områden, naturtyper och arter inklusive åtgärder som främjar friluftsliv i natur- och kulturmiljö, restaurering av områden, naturtyper och bestånd av arter, information, folkbildning och annan kunskapsspridning.

Stöd: Bidrag uppgår normalt till högst 50 % av bidragsberättigat belopp.

Länk till information hos Naturvårdsverket:

<http://www.naturvardsverket.se/lona>

Länk till information om länsstyrelsernas hantering av medel:

<http://www.lansstyrelsen.se/> Välj sedan aktuell länsstyrelse
(Sök på ordet LONA)

Åtgärdsprogram hotade arter

Naturvårdsverket har huvudansvar för satsningen åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP), och HaV ansvarar för de akvatiska arterna. Länsstyrelserna koordinerar programmen regionalt och nationellt, genomför åtgärder och analyserar det pågående arbetet. ArtDatabanken fungerar som kunskapsstöd främst vid framtagande av nya åtgärdsprogram och revidering av utgångna. Totalt omfattar satsningen drygt 200 program och cirka 400 arter. En del program rör livsmiljöer för flera arter. Till 2015 är målet att andelen hotade arter i Sverige ska ha minskat med 30 procent jämfört med år 2000.

De arter/naturtyper som är föremål för åtgärdsprogram är så hotade att särskilda insatser krävs för att rädda arten, då ordinarie naturvårdsarbete, miljöstöden eller tillsyn och tillståndsprovningar inte har varit tillräckliga. Dessutom är de omfattade arterna relativt lättinventerade och har miljökrav som de delar med flera andra hotade arter.

Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP) är ett vägledande dokument som i första hand ska tjäna som underlag för myndigheters och organisationers arbete, men riktar sig även till privatpersoner. Programmet presenterar fakta kring arten/naturtypen, orsaker till tillbakagång och aktuell hotsituation. I kärnan av programmen finns en tydlig vision som ska motsvara gynnsam bevarandestatus samt lång- och kortsiktiga mål som anger prioriterade åtgärder för att nå dit. Vanligtvis är programmets längd fem år och vid utgången följs vidtagna åtgärder upp, resultatet utvärderas och programmet omprövas.

Sökande: Länsstyrelserna får varje år bidrag från Naturvårdsverket (terrestra program) och Havs- och vattenmyndigheten (akvatiska program) för att ta fram och genomföra åtgärdsprogrammen.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder för vattenmiljön: nyskapande av livsmiljöer eller restaurering, populationsförstärkande åtgärder, utbildning, inventeringar och informationsspridning.

Stöd: Kostnaderna för föreslagna åtgärder finns estimerade i bilaga 1 till åtgärdsprogrammet. Åtgärder finansieras/medfinansieras även genom de riktade bidrag länsstyrelserna erhåller för kalkning, restaurering av vattendrag, fiskevård, m fl sakområdesbidrag, även medfinansiering av medel från EU, andra myndigheter och aktörer.

Länk till mer information hos HaV:

Sofia Brockmark håller på att skriva ny text, se till att länka till den här

Länk till information hos Naturvårdsverket:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Naturvard/Artbevarande/Atgardsprogram-for-hotade-arter/>

Länk till information om länsstyrelsernas hantering av medel:

<http://www.lansstyrelsen.se/> Välj sedan aktuell länsstyrelse
(Sök på ordet Hotade arter)

EU:s Miljöprogram LIFE+

LIFE är EU:s finansiella instrument för miljö och klimat. Våren 2014 väntas EU-kommissionen utannonsera ansökningar för 2014. Naturvårdsverket hanterar ansökningarna i Sverige. Klimat är utpekat som ett av två delområden. Det andra är miljö. Totalt avsätts 3,4 miljarder euro, cirka 30,4 miljarder kronor för åren 2014-2020. Villkoret för bidraget är att det också finns finansiering från annat håll.

Länk till information hos Naturvårdsverket:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/EUs-miljoprogram-LIFE/>

Länk till information hos Kommissionen:

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm>

Projektmedel för ideella miljöorganisationer

Naturvårdsverket ansvarar för ett bidrag för att stödja ideella miljöorganisationer. Bidraget går till projekt som kan vara för nationellt eller internationellt arbete och bidrar till att uppfylla nationella miljökvalitetsmål. För åren 2014 och 2015 prioriterar Naturvårdsverket ansökningar inom miljömålsområdena:

- Begränsad klimatpåverkan
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag
- Ett rikt odlingslandskap
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Sökande: Svenska ideella miljöorganisationer kan söka bidrag om de enligt sina stadgar har till ändamål att tillvarata miljöskydds- och naturvårdsintressen. Organisationen ska ha bedrivit verksamhet under minst två år och ha lägst 100 medlemmar.

Länk till information hos Naturvårdsverket:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Ideella-miljoorganisationer/>

Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd

Stiftelsen Alvins fond förvaltas av Naturvårdsverket i samråd med Naturskyddsföreningen och Sveriges Ornitologiska Förening. Alvins fond delar ut pengar till projekt som bidrar till svenskt naturskydd, främst fågelskydd. Stiftelsen stödjer småskaliga insatser för restaurering av naturmässiga och kulturellt viktiga fågelmiljöer, insatser för arter med tydlig hotbild och inventering av arter i miljöer där kunskaperna är begränsade.

Sökande: Både enskilda personer och lokala-/regionala och nationella föreningar och organisationer. Naturvårdsverket hanterar stiftelsens ansökningar.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder för vattenmiljön: Återställning av öppna mossar, små våtmarker och fisktomma småvatten, röjningar av fågelskär, inventering av arter.

Länk till information hos Naturvårdsverket:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Alvins-fond-for-fagelskydd/>

Efterbehandling av förorenade områden

Naturvårdsverket ansvarar för bidraget för efterbehandling av förorenade områden och beviljar bidragsansökningar för utredningar och efterbehandlingsåtgärder av förorenade områden.

Föroreningarna kan finnas i både mark och sediment, och föroreningar kan komma att sprida sig till vattenmiljön. Att minska och förebygga den kemiska påverkan på vattnet är därför ett viktigt skäl för arbetet med efterbehandling av förorenade områden.

Sökande: Kommunerna söker bidrag hos länsstyrelserna. Länsstyrelserna i sin tur ansöker om bidrag hos Naturvårdsverket.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder: behandling av lämningar från till exempel kemisk industri, träimpregnering, massa- och pappersindustri, varv, glasbruk, gruvhantering och kemptvättar. Föroreningar i både mark och sediment. Behandlingsmetoderna varierar.

Länk till information hos Naturvårdsverket:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Foroenade-omraden/Efterbehandling/>

Länk till information om länsstyrelsernas hantering av medel:

<http://www.lansstyrelsen.se/> Välj sedan aktuell länsstyrelse
(Sök på orden Förorenade områden)

Landsbygdsprogrammet

Jordbruksverket ansvarar för det svenska Landsbygdsprogrammet. EU planerar för en ny gemensam jordbruks-, landsbygds- och fiskepolitik för åren 2014-2020, och arbetet pågår med utveckling av tillhörande program. Landsbygdsprogrammet finansieras gemensamt av Sverige och EU och hanterar drygt 32 miljarder kronor under kommande period.

Det svenska landsbygdsprogrammet beslutas i början av 2014 och, efter att ha skickats till EU-kommissionen för godkännande, beräknas det träda ikraft i slutet av 2014. För att hålla sig uppdaterad om vad som gäller för kommande landsbygdsprogram är det viktigt att söka information löpande på Jordbruksverkets och länsstyrelsens webbsidor.

Sökande: Till största del landsbygdsföretagare inom till exempel lantbruk, turistföretag och livsmedelsförädling. Jordbruksverket fördelar medel till länsstyrelserna som i sin tur hanterar ansökningar och fördelar bidrag utifrån respektive läns regionala strategier.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder för vattenmiljön i Landsbygdsprogrammet 2007-2013: miljöersättningar för fånggrödor och skyddszoner, anläggning och restaurering av våtmarker, kostnadslängder för rensningskostnader i markavvattningsföretag.

Länk till information hos Jordbruksverket:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/miljoklimat/landsbygdsprogrammet.4.2b43ae8f11f6479737780001409.html>

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/landsbygdsutveckling/visionerochprogram/nyttlandsbygdsprogram20142020/tidsplanochpagaendearbete.4.e01569712f24e2ca0980009902.html>

Länk till information om länsstyrelsernas hantering av medel:

<http://www.lansstyrelsen.se> / Välj sedan aktuell länsstyrelse

(fliken Lantbruk och landsbygd, Välj Landsbygd, Välj Stöd och bidrag. Eller sök på ordet Landsbygdsprogrammet)

Europeiska havs- och fiskerifonden

EU planerar för en nygemensam jordbruks-, landsbygds- och fiskeripolitik för åren 2014-2020 och arbetet pågår med utveckling av program. Jordbruksverket är ansvarig myndighet för att utveckla det nya havs- och fiskeriprogrammet. Inriktningen är att programmet ska börja gälla under 2014. Det är viktigt att söka information löpande under 2014 på Jordbruksverkets och länsstyrelsernas webbsidor.

Länkar till information hos Jordbruksverket:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/stod/fiskestod/sasokerdustod.4.226a264f12efc4806c580008353.html>

http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/landsbygdsutveckling/visionerochprogram/nytt_havsochfiskeriprogram20142020/tidsplanochpagaendearbete.4.5201d7c41363970d6418000555.html

Länk till information om länsstyrelsernas hantering av medel:

<http://www.lansstyrelsen.se/> Välj sedan aktuell länsstyrelse
(Sök på ordet Europeiska fiskerifonden)

Natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS)

Skogsstyrelsen ansvarar för ett bidrag för att genomföra natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen för att berika skogsmiljöer av allmänt intresse. Målet är att bevara naturvärden och spara kulturmiljöer.

Sökande: Skogsägare eller den som ska utföra åtgärderna. Ta kontakt med din skogskonsulent på distriktet där du bor eller har din skog, för att få hjälp med att göra en ansökan.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder för vattenmiljön: Dämna eller täppa igen grävda diken, dämna åker-inägor, lägga död ved i rinnande vatten i skog lägga tillbaka sten i rinnande vattendrag i skog, ta bort vandringshinder för vattenlevande arter.

Stöd: Ofta 70 % av godkänd kostnad.

Länk till information hos Skogsstyrelsen:

<http://www.skogsstyrelsen.se/Aga-och-bruka/Skogsbruk/Stod-och-bidrag/Nokas/>

Fiskeavgiftsmedel

När tillstånd för en vattenverksamhet meddelas beslutas det oftast om villkor som verksamhetsutövaren ska följa. Villkorens syfte är att minska de verkningar som verksamheten har på miljön. Vid prövning i miljödomstolen av vattenverksamheter enligt miljöbalken kan domstolen i vattendom föreskriva fiskeavgifter som kompensation för fiskeskada. Dessa s.k. särskilda fiskeavgifter kan användas för fiskevårdsåtgärder i det berörda vattenområdet eller i angränsande vattendrag om inte annat anges i domen. Bestämmelser om fiskeavgiftsmedel finns i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet och förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter.

Sökande: I vattendomen eller föreläggandet anges vad pengarna får användas till och i vilket vattenområde medlen får nyttjas. Ansökan görs till länsstyrelsen, och det står var och en fritt att ansöka.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder för vattenmiljön: I vattendomen eller föreläggandet anges vad pengarna får användas till och i vilket vattenområde medlen får nyttjas. I många fall används medlen till fiskvägar, biotopvård och utsättning av fisk.

Stöd: Stödet varierar beroende på villkoren.

Länk till information om länsstyrelsernas hantering av medel:
<http://www.lansstyrelsen.se/> Välj sedan aktuell länsstyrelse
(Sök på ordet fiske eller fiskeavgiftsmedel)

Bygdeavgiftsmedel

Bygdeavgiftsmedel är en ersättning som vattenkraftsföretagen är ålagda att inbetala i samband med regleringen av de stora älvarna, för att minska eller gottgöra sådana skador som regleringen orsakat den berörda bygden.

Närmare bestämmelser om detta finns i miljöbalken (1998:808) samt lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (1998:812). Sedan medel har avsatts för reglering av oförutsedda skador kan den årliga bidragssumman i övrigt användas för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna. Miljödomstolarna beslutar i ärenden som gäller skadeersättning och länsstyrelserna om användningen i övrigt.

Sökande: Det är den bygd som berörs av vattenföretaget eller anläggningar för detta som kan söka bidrag. Medel för investeringar kan sökas av kommuner och ideella föreningar med verksamhet längs vattendrag och sjöar. Ansökan görs i normalfallet hos länsstyrelsen.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder för vattenmiljön: Friluftslivsansordningar och andra fysiska investeringar.

Stöd: Stödsatserna är varierande.

Länk till information om länsstyrelsernas hantering av medel:
<http://www.lansstyrelsen.se/> Välj sedan aktuell länsstyrelse
(Sök på ordet fiske eller bygdeavgiftsmedel)

Svenska naturskyddsföreningens miljöfond

Vattenkraftbolag som levererar elenergi märkt med Bra Miljöval ska avsätta pengar i en egen miljöfond eller i en miljöfond som Naturskyddsföreningen disponerar. Varje år avsätter elbolag ett antal miljoner till Naturskyddsföreningens miljöfond som skall slussas vidare i olika miljöförbättrande projekt.

Sökande: Företag och organisationer kan ansöka om stöd ur fonden för projekt som minskar vattenkraftens skadeverkningar eller projekt som gynnar den biologiska mångfalden i strömmande vatten.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder för vattenmiljön: fiskvägar, biotopvård, rivning av vandringshinder. Det är viktigt att projekten bidrar till konkret miljönytta och leder till ökad biologisk mångfald. Rena informationsprojekt eller stöd till löpande verksamhet har svårt att få projektstöd.

Stöd och kombination med andra bidrag: Bidraget kan kombineras med andra medel.

Länk till information hos Naturskyddsföreningen:

http://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/bra-miljoval/Miljofondsprojekt_Naturinsatser.pdf

Världsnaturfondens innovativa naturvård

Världsnaturfonden WWF inrättade under det internationella biologiska mångfaldsåret en satsning på innovativ naturvård för att främja såväl bevarande av biologisk mångfald som minskade ekologiska fotavtryck.

Syftet är att stödja innovativa projekt och idéer som ligger i framkanten och bidrar till värdefullt nytänkande inom naturvården. En vidareutveckling av projekten kan därifrån få stor betydelse för att främja biologisk mångfald och/eller minska ekologiska fotavtryck i Sverige. Det kan gälla exempelvis utveckling av tekniska lösningar, förvaltningsformer, forskning och kunskapsuppbyggnad och fältprojekt.

Stödet kan sökas av privatpersoner, föreningar, organisationer, myndigheter eller företag. Projekten kan höra hemma inom vitt skilda områden såsom naturvård, utbildning, stadsutveckling, förvaltning, hushåll, konsumtion, energi o.s.v.

Länk till information hos Världsnaturfonden:

<http://www.wwf.se/vrt-arbete/innovativ-naturvrd/1380625-innovativ-naturvrd-initiativ-frn-vrldsnaturfonden-wwf>

Svensk Våtmarksfond

Våtmarksfonden är en stiftelse, som bildades 1995. I Fonden samarbetar Svenska Jägareförbundet, Sveriges Ornitologiska Förening (SOF), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och Världsnaturfonden (WWF).

Fondens huvudmål är att skapa förutsättningar för att bevara, återskapa, restaurera och vårda våtmarker för fåglar så att arealen våtmarker av hög kvalitet stadigt ökar i vårt land. Stöd till forskning och utbildning är en viktig del i detta arbete.

Stiftelsen väljer ut och lämnar bidrag till restaurering och återskapande av våtmarker av olika typ och av hög kvalitet, som sedan kan användas som referensområden och exkursionsmål i arbetet med information och utbildning.

Länk till information:

<http://www.vatmarksfonden.com/Default.aspx?e2&lang=sv-SE>

BalticSea2020

Stiftelsen BalticSea2020 grundades år 2005. Stiftelsens tillgångar ska finansiera projekt som är åtgärdsorienterade, innovativa och som bidrar till att förbättra och sprida kunskap om Östersjön. Sedan stiftelsen påbörjat sitt arbete år 2006 har styrelsen anslagit mer än 350 miljoner kronor till projekt inom Fiske, Övergödning, Levande kust och Opinion & Film. BalticSea2020 har ett enda mål: år 2020, när stiftelsens pengar förbrukats, ska de ha bidragit till att vända den negativa utvecklingen i Östersjön.

BalticSea2020 arbetar proaktivt med att finna projekt och samarbeten inom de miljöområden som stiftelsen valt att prioritera (i dagsläget: Fiske, Övergödning, Levande kustzon samt Opinion & Film). Inom dessa områden stödjer och arbetar stiftelsen med konkreta och avgränsade projekt samt tillämpad forskning.

Därutöver välkomnar BalticSea2020 innovativa, nydanande projektförslag på hur Östersjöns miljö konkret kan förbättras. Om stiftelsen bedömer att ett förslag ligger inom ramen för stiftelsens filosofi och arbetsområde, så kommer kontakt att tas med sökande. I alla andra fall förbinder sig inte BalticSea2020 att varken besvara eller kommentera enskilda ansökningar.

Länk till information:

<http://www.balticsea2020.org/>

Zennström Philanthropies

Stiftelsen Zennström Philanthropies grundades 2007. Målet är att stödja organisationer inom olika områden, bland annat för att skydda och bevara vår miljö. En särskild satsning görs på Östersjön där målet är att skapa en hållbar framtid för Östersjön.

Länk till information:

<http://www.zennstrom.org/>

Kommande EU-satsningar 2014-2020

Svenska organisationer på lokal, regional och nationell nivå är mycket aktiva i samarbetsprojekt med våra grannländer. EU:s program för territoriellt samarbete (Interreg) är det viktigaste verktyget för att finansiera den här typen av gränsöverskridande utvecklingsarbete. Sverige har under 2007-2013 varit aktiva i flera program, och information finns hos Tillväxtverkets webb.

Tillväxtverket har i uppdrag av Näringsdepartementet att arbeta med förberedelserna av de transnationella programmen inom det europeiska territoriella samarbetet 2014-2020.

Huvuduppgifterna i uppdraget är att:

1. samla in synpunkter på innehåll och prioriteringar
 2. förankra programframtagandet hos berörda aktörer på regional nivå och lokal nivå och myndigheter.
 3. säkerställa erfarenhetsutbyte mellan programmen och berörda aktörer
- Uppdraget genomförs i nära samarbete med Västra Götalandsregionen (Nordsjöprogrammet), Region Västerbotten (Norra Periferin) samt SKL.

Följ utvecklingen av nya program hos Tillväxtverket:

<http://interreg.tillvaxtverket.se/>

Du kan också läsa mer om tidigare EU-finansiering under 2007-2013:

http://ec.europa.eu/contracts_grants/index_en.htm

http://ec.europa.eu/environment/funding/intro_en.htm

Regionmedel

I de områden av Sverige där det bildats en region kan även olika regionala nämnder förvalta medel till stöd för miljöåtgärder. Vänd dig med frågorna till din region.

Exempel på regioner:

Västra Götalandsregionen:

<http://www.vgregion.se/sv/Vastra-Gotalandsregionen/startside/Miljo/>

Region Skåne:

<http://www.skane.se/sv/Skanes-utveckling/Ansvarsomraden/Miljo-och-natur/>

Region Västerbotten:

<http://regionvasterbotten.se/miljo/miljo-energi-och-klimat/>